

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 548/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Vnenčákovou, Čučmianska dlhá 7, Rožňava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 2 Pv 135/18/8803 z 11. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

[REDACTED]
o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením

Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 2 Pv 135/18/8803 z 11. júna 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresná prokuratúra napadnutým uznesením zamietla ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Juh (ďalej len „obvodné oddelenie“) sp. zn. ORP 2236/JU-KE-2017 z 26. apríla 2018 o zastavení trestného stíhania (ďalej len „uznesenie o zastavení trestného stíhania“). Trestné stíhanie bolo obvodným oddelením zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b) a ods. 4 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy rekapituluje priebeh konania pred obvodným oddelením a okresnou prokuratúrou a tvrdí, že konaním okresnej prokuratúry mu bola znemožnená účinná ochrana jeho základného práva, „*a to takým spôsobom, aby účinne odvrátil zásahy do jeho majetkových práv a práv duševného vlastníctva*“. Tiež tvrdí, že „*bezprecedentne došlo k porušeniu práv poškodeného uvedených v § 46 ods. 1 Tr. poriadku*“ v dôsledku nevybavenia jeho žiadosti z 20. decembra 2017, k čomu ďalej uvádza, že „*[t]úto skutočnosť prokurátor v odpovedi na sťažnosti ani na žiadosť o preskúmanie postupu policajného orgánu opomenul*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Okresnej prokuratúry Košice II číslo 2 Pv 135/18/8803-8 zo dňa 11. 06. 2018 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresnej prokuratúry Košice II číslo 2 Pv 135/18/8803-8 zo dňa 11. 06. 2018 sa zrušuje a vec sa Okresnej prokuratúre Košice II vracia na ďalšie konanie.

3. Okresná prokuratúra Košice II je povinná... zaplatiť finančné zadost'učinenie sťažovateľke vo výške 4.000,-€...

4. Okresná prokuratúra Košice II je povinná uhradiť sťažovateľke trovy konania...“

II.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd v okolnostiach tejto veci konštatuje, že predmetnej sťažnosti podľa čl. 127 chýba akákoľvek ústavnoprávne relevantná argumentácia. Sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, vo svojej sťažnosti adresovanej súdu okrem rekapitulácie priebehu konania pred obvodným oddelením a okresnou prokuratúrou neposkytol ústavného súdu žiadne relevantné námietky, ktoré by opodstatňovali ústavnoprávny prieskum napadnutého uznesenia.

Predmetná sťažnosť ako celok pôsobí neurčito, nejednoznačne v nadväznosti na to vytvára priestor pre dohady a dedukcie. Ústavný súd už judikoval, že akéto uplatnenie námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom je zásadne neakceptovateľné (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 244/2014, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 35/2018). Sťažovateľ je pritom v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde zastúpený advokátom.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada *vigilantibus iura scripta sunt*, t. j. bdelym patrí právo, a to obzvlášť v prípade, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Uvedený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde) v situácii, keď je sťažovateľ kvalifikovane právne zastúpený (podobne III. ÚS 521/2015, I. ÚS 60/2017), predstavuje v zmysle už citovanej judikatúry dôvod na odmietnutie tejto sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní. Ústavný súd preto nepovažoval výzvu na odstránenie nedostatkov sťažnosti za potrebnú pre poskytnutie plnej možnosti na uplatnenie ústavnej ochrany základných práv sťažovateľa (m. m. I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 213/2010).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola ako celok pri jej predbežnom prerokovaní odmietnutá, ústavný súd sa jeho ďalšími požiadavkami nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v danom prípade nedošlo.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že aj keby sťažnosť spĺňala zákonom ustanovené náležitosti, bol by dôvod na jej odmietnutie ako zjavne neopodstatnenej. Z obsahu sťažnosti totiž nepriamo vyplýva, že to bol sťažovateľ, ktorý podal trestné oznámenie.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím okresnej prokuratúry ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou poukazuje na to, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je aj jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní (v danom prípade orgánu prokuratúry) zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhovel v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01,

II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09, IV. ÚS 212/2014). Ústavný súd opakovane judikoval, že právo osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06). Ústavný súd zároveň pripomína, že ani zo žiadneho z ustanovení Trestného poriadku, ani zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov nemožno vyvodit' subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania proti konkrétnej osobe.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2018